ÂSIM BİN ALİ

Hadîs âlimlerinden. Adı, Âsım bin Ali bin Âsım bin Suhayb'dir. Karîbe binti Muhammed bin Ebî Bekr-i Sıddîk'ın âzâdlı kölesidir. Künyesi Ebü'l-Hüseyin'dir. Vâsıt şehrinde doğdu. Uzun zaman Bağdad'da kaldı. 221 (m. 836) senesinde Vâsıt şehrinde vefât etti.

Âsım bin Ali, birçok âlimin ilim meclisinde bulundu. Onlardan ilim alıp, hadîs-i şerîf rivâyet etti. O, babasından, Leys bin Sa'd, Abdülazîz el-Mâcesûn, Âsım bin Muhammed, İkrime bin Ummâr, Şu'be bin Haccâc ve daha birçok âlimden rivâyette bulundu. Kendisinden de, başta İmâm-ı Buhârî, Ahmed bin Hanbel, Nesâî, İbn-i Mâce, Dârimî ve daha pek çok hadîs âlimi ilim aldı ve hadîs-i şerîf rivâyetinde bulundular;

O, doğup büyüdüğü Vâsıt şehrinden Bağdâd'a gelmişti. Uzun zaman orada kaldı. Onun ilim meclisine yüzbinlerce kimse devam etti. Mescid-i Rasâfe'nin yanında bulunan geniş bir hurmalıkta toplanan binlerce kimseye hadîs-i şerîf öğretirdi. Hârûn-ı Dîk ve Hârûn-ı Mukhıle adındaki iki zât, ondan duyduklarını hemen yazarlardı. O, Resûlullah efendimizin sünnetini en iyi bilenlerdendi. Dâima hakkı, doğru olanı söylerdi. Amr bin Hafs şöyle anlatıyor: Bir gün Mescid-i Rasâfe yanındaki geniş hurmalıkta vermiş olduğu hadîs dersine zamanın devlet başkanı Mu'tasım da gelmişti. Âsım bin Ali, hafif yüksekçe bir yere oturmuş, insanlar da O'nun önünde geniş bir sahaya yayılmışlardı. Cidden çok büyük bir kalabalık vardı. O'nun, "Leys bin Sa'd, bize hadîs rivâyet etti" dediğini işittim. Fakat kalabalık onun sözünü işitemediği için tekrar etmesini istiyorlardı. O da tam ondört defa tekrar etti. Hâlâ insanlar işitmiyorlardı. Onun sözlerini yazan Hârûn-ı Dîk, eğilmiş bir hurma ağacına çıkmış, anlattıklarını yazıyordu. Halife Mu'tasım, kalabalığın çokluğunu görünce, orada hazır bulunanların sayılmasını emretti. O kadar kalabalıktı ki, sayılarını tam tesbit edemediler, Onun ilimdeki üstünlüğünü birçok âlim haber verdi. İmâm-ı Buhârî'nin hadîs üstâdlarındandır. Ebû Hatim, Sadûk (rivâyet ettiği hadîs-i şerîflerde sağlam) bir râvi olduğunu bildirdi. Yahyâ bin Maîn, "Âsım bin Ali, müslümanların önde gelenlerinin büyüğü idi."

Ebû Bekr-i Mervezî diyor ki: Ahmed bin Hanbel'e, Âsım bin Ali hakkında; "Âsım'ın dünyâdaki herhangi bir işinde zayıflık var mıdır?" diye sordum. O da bana: "O'nun hayırdan başka bir şey söylediğini bilmiyorum. O'nun hadîsi sahîh idi" ve Muhammed bin Sa'd da: "Âsım bin Ali, sika bir râvi idi. 221 (m. 885) senesinde 15 Recep Pazartesi günü vefât etti" buyurdular.

> Iclî de: "Âsım bin Ali'nin ilim meclisini gördüm. Bu günde hazır bulunanların sayısı binlerce kişi idi. Onlardan birisi yazıyordu. Hadîste sika bir râvi idi." Rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîf şöyledir: "Kıyâmet günü Rabbine müslüman olarak kavuşmak isteyen beş vakit namazını kılsın. Zîrâ kıyâmet günü bu beş vakit namaz ile çağrılacaktır."

---

1) Tehzîb-üt-tehzîb cild-5, sh. 49

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 397

3) Târîh-i Bağdâd cild-12, sh. 247

4) El-A'lâm cild-3, sh. 248

5) Mîzân-ül-i'tidâl cild-2, sh. 354

6) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-2, sh. 256, 294

www.ehlisunnetbuyukleri.com